

Interview med Jens Peter Simonsen

Foretaget d. 10/12 kl. 15:00, Roskilde

Niels:

Vi vil gerne starte med at høre lidt om din relation til Skjoldungernes Land og dit arbejde med nationalparken.

Jens Peter:

Ja. Jeg er skovrider for Naturstyrelsen Midtsjælland, det vil sige chef for Naturstyrelsen Midtsjælland, som dækker blandt andet Naturstyrelsens arealer som indgår Skjoldungernes Land, og det vil sige Roskilde, Lejre og Frederikssund Kommune. Vi har Boserup skov og Bistrupskovene, som er Naturstyrelsens arealer, som er en del af nationalparken. Jeg har været med i opstarten, da man skulle finde ud af, om der skulle være en nationalpark med den møderække eller de interessenter. Og jeg sidder nu i bestyrelsen for Skjoldungernes Land udpeget af miljøministeriet, som statslig lodsejer. Så alle de lokale skovridere sidder i bestyrelsen, eller i hvert fald i de første to perioder. Derefter må man jo ikke sidde der længere, så må man finde en ny repræsentant fra Naturstyrelsen. Så det er det formelle ophæng. Så har vi vores arealer, som vi står for driften af, som nationalparken måske kan have en interesse i at drøfte med os, og det gør vi jo fra tid til anden i forskellige projekter. Herunder også udarbejdelsen af nationalparkplanen, vi skal snart til at lave en ny, men den der eksisterer. Der har også været drøftelser omkring de ting, der står i den plan, som vedrører vores arealer.

Niels:

Kunne du fortælle lidt om, hvilken rolle naturen spiller i nationalparken?

Jens Peter:

Ja, der skal man have fat i nationalparkloven, som blev vedtaget for 100 år siden, jeg kan ikke

huske præcist hvornår. Men den siger jo hvad en nationalpark er, og hvad en nationalpark skal. Og der er en række formål, og det er også noget af det den er blevet kritiseret for, at der er 10 forskellige punkter i formålsbeskrivelsen. Og naturen er så vidt jeg husker det første, men ikke nødvendigvis det højest prioriterede. Der er ikke taget stilling til, om der er nogen af dem, der er mere prioriterede end andre. Men der er i hvert fald en række ting: natur, kultur, turisme, lokalt erhvervsliv og lokal udvikling. Der er rigtig mange mål, og det er ikke natur. Nationalparkerne er ikke sat i verden for at gøre naturen bedre. Det er også sat i verden for at gøre naturen bedre. Men det er noget af den diskussion, der har været om nationalparkerne har været forfejlede, fordi de i virkeligheden ikke levede op til det formål at gøre naturen bedre. Og der må man så sige, at det er loven man skal kritisere, og ikke den enkelte nationalpark.

Niels:

Vi har også læst op på kritikken. Hvilke tanker gør du dig om den kritik, hvis du vil uddybe lidt?

Jens Peter:

Indholdsmæssigt er det jo rigtigt nok, at nationalparkerne i sig selv ikke redder naturen, eller tager hånd om det biodiversitetsproblem, som vi kan se eksisterer. De kan bidrage på deres vis, i den målestok eller det omfang der nu er muligt i den konkrete nationalpark. Man kan selvfølgelig sige, at man har vedtaget en forkert lov i sin tid. Kritikken blev jo rejst dengang, så folketinget har jo vedtaget en lov vel vidende, at den kritik var der og er der, og har altså gjort noget andet. Og det kan man selvfølgelig godt blive ved med at harcelere over, men det har jeg ikke tid til. Den rummer jo muligheden for at gøre noget for naturen. Den rummer ikke nogen særlig beskyttelse. Der er udtrykkeligt sagt i bemærkningerne, at lovgivningen omkring naturbeskyttelse ikke er anderledes inde i nationalparken end den er udenfor. Men den rummer mulighed for at nationalparken kan gennemføre projekter til gavn for naturen. Direkte naturgenopretning eller målrette naturforvaltning eller indirekte igennem formidling, altså at gøre folk klogere på naturen eller hvordan man skal færdes i naturen for ikke at skade den, det rummer den mulighed for. Men det er fuldstændig korrekt, at beskyttelsen ikke er stærkere i nationalparker end udenfor, og derfor kan man sige: "hvorforskal man så have dem?", set ud fra et naturbeskyttelsessynspunkt. Men så er der jo en række andre ting, som den kan, herunder

skabe opbakning til naturen. Man kan stadig lave projekter. Intentionen er at det skal være lokalt forankret, der skal være en lokal opbakning til det, sådan så det ikke skal ske i kamp med lokalsamfund.

Niels:

Hvordan oplever du denne her lokale forankring? Er der det i Nationalpark Skjoldungernes Land? Hvordan er det lokale samarbejde, især i forhold til lodsejerne?

Jens Peter:

Man kan sige, at det har været et væsentligt issue i forhold til etableringen eller vedtagelsen af nationalparken. Det var jo en lokal arbejdsgruppe, som diskuterede det her intensivt igennem det meste af et års tid. Så derfor er de private lodsejerhensyn i høj grad indgået i de drøftelser som lægger forud for. Formanden er jo også privat lodsejer, så han har jo også sat sit fodaftryk på [...]. Så jeg synes der er et godt samspil mellem lodsejere og nationalparken, og mit indtryk er, at hvis man var bekymret, det var der jo nogen der var, så er den bekymring manet i jorden. Det er mit klare indtryk.

Niels:

Nu er formanden for nationalparkbestyrelsen jo politisk udpeget, tror du det ville have givet en anden dynamik, hvis det havde været en fra naturorganisationerne, der var udpeget som bestyrelsesformand?

Jens Peter:

Jeg tror det var klogt, at man har valgt, som man har gjort, ved den første formand. Nu kender jeg ham som bestyrelsesformand gennem adskillige år, han gør det fint. Jeg tror det var klogt i forhold til den diskussion der var og den bekymring der var, at man så valgte en lodsejer. Det har i hvert fald indledningsvis været med til at få bekymringen til at falde til ro. Det ville jeg nu også

være sikker på, at det ville være kommet efterhånden i arbejdet, men det har været et nemmere afsæt fra start på den måde, og så har han i øvrigt gjort det fint.

Niels:

Det her store fokus på den frivillige deltagelse, er det noget der fungerer godt? Er der interesse fra lodsejerne til at deltage i naturprojekterne?

Jens Peter:

Det er i hvert fald nødvendigt, fordi der er ikke nogen håndtag til at få folk til at gøre noget, som de ikke vil. Så kan man spørge om, om der er mange projekter eller om der er få projekter. Der har ikke været mange projekter, det tror jeg ikke man kan sige, men der har da været nogle. Hvis det ikke havde været frivilligt, havde der stadig ikke været nogen projekter, fordi så havde de jo bare sagt nej [til nationalparkprojektet]. Det må du spørge sekretariatet om. Jeg ved ikke hvor mange gange de har været ude med en projektidé, hvor lodsejeren har sagt "det har jeg ingen interesse i", fordi det hører vi ikke nødvendigvis om i bestyrelsen. Vi hører jo kun om dem, som de sætter i værk. Så hvor mange indledende drøftelser der har været, som ikke er blevet til noget, det ved jeg simpelthen ikke.

[...]

Niels:

Hvor ser du forskellen i at arbejde med natur på de offentligt ejede arealer og så med de her frivillighedsordninger?

Jens Peter:

Det er klart, at man som privat lodsejer er knyttet til, for manges vedkommende, til den økonomi som er forbundet med at eje de arealer, der er. Så hvis det koster dem, og det gør det jo, at tage naturhensyn, så er det vigtigt for dem, at de bliver kompenseret fuldt ud, havde jeg nær sagt, for de byrder der bliver lagt på dem. Og så kan man eje dem på grund af herlighedsværdi og

ejerglæden, og der er det for mange af stor betydning, hvor meget offentlig adgang, der er til de arealer, eller hvor meget øget offentlig adgang, der bliver til de arealer. Det er klart en stødesten man står overfor, når man laver projekter. Det kan mange af dem være bekymret for. På de offentlige arealer, som jeg selv forvalter, er det jo vores formål at lave natur og friluftsliv. Så i det omfang man laver projekter hos os, så er det sådan set lige præcist ned i kernen af det vi skal. Så vi skal ikke kompenseres for noget. På den måde er det jo væsentligt nemmere.

Niels:

Hvad er det der gør Skjoldungernes Land specielt for, at det skal være den her nationalpark?

Jens Peter:

På vores arealer, som kun er en ganske lille del af nationalparken, altså Boserup skov og Bistrupskovene, det er jo ikke særlig meget af nationalparken, der er der ikke nogen effekt af, at det er en nationalpark. Men der kan være en effekt på de privatejede arealer. Altså at man kan gå ud og lave de her projekter. For mig er der heller ingen tvivl om, at nationalparken har givet et fokus på det her område i forhold til naturoplevelser og friluftsliv. Fordi de har brugt rigtig mange kræfter på formidling og været ude og fortælle. Det synes jeg, de har gjort godt, og det har været et plus for egnen. Ikke mindst i forhold til oplevelser og rekreation. Effekten på naturen af de projekter, der er gennemført, er jo nok ikke meget målbar i hvert fald.

Niels:

Skjoldungernes Land har det her mål med at naturen skal fylde 40% af arbejdet i nationalparken, og jeg ved ikke om det måske også kommer sig af den kritik som Rigsrevisionen stillede af de ældre nationalparker. Hvad er det for nogle værktøjer man kunne tage i brug, hvis der skulle komme mere fokus på naturen i nationalparken?

Jens Peter:

Det man kan er at gå ud og lave projekter, hvor man økonomisk giver en kompensation eller

tilskud til lodsejeren, som har jorden. Og det er også det man forsøger. Der har vist sig lidt vanskeligheder i forhold til hvad man overhovedet må yde tilskud til i forhold til reglerne, så de regler skal man have klaret af, og det er en begrænsning. Men en anden begrænsning er at få identificeret projekterne, og få lodsejerne med på idéen, og det arbejder de jo med. Men det er rigtigt, at vi i bestyrelsen har vedtaget, eller tidligt i forløbet har sagt, at vi mener at naturen er en væsentlig del af nationalparken, og måske også den del, der har haft det sværest, så det er, det vi vil prioritere, ved at sige at 40% af midlerne skal bruges på det her. Der skal jo være nogle konkrete og fornuftige projekter, før det giver mening. Der kunne være en risiko for, at det hele ville gå op i hjemmesider og reklamer og farvestrålende informationsmagasiner, og naturvejledning for den sags skyld, hvor man lavede ture for de tre kommuners børn og unge og gamle. Det kunne man godt bruge alle pengene på, og der har vi sagt, at det er ikke det, der er meningen men Skjoldungernes Land. Det er også en del af meningen, men naturen er også væsentligt for området, og derfor har vi sagt på forhånd, at det skal prioriteres på den måde. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at det har været svært at finde projekter som i de enkelte år har kunne fylde 40% af bevillingen. Det er selvfølgelig altid svært at gøre helt præcist op, fordi én ting er hvor mange penge der bliver udbetalt til et projekt, men der er også hele forberedelsen og sådan nogle ting som projektsekretariatet skal lave. Og det er også en del af natur, så det skal regnes med. Men det bliver der også lavet. Der bliver lavet oversigter til bestyrelsen, hvor man efter bedste evne forsøger at sige, hvor meget der er brugt af tid på de enkelte formål.

Niels:

Vi kan se at nationalparkerne cirka får de her 7 millioner årligt fra finansloven. Hvordan påvirker de økonomiske rammer arbejdet i nationalparken?

Jens Peter:

Jo flere penge du har, jo flere ting kan du sætte i gang. Og der betyder bevillingen selvfølgelig noget. Men Skjoldungernes Land har efter min mening været rigtig dygtige til at geare deres penge. De har jo fået fonde til at støtte konkrete projekter. Nu kan jeg ikke lige tallene, men i nogle år er finansloven måske under halvdelen af de penge, vi har haft til rådighed. Og det er jo

det sådan en organisation kan. Og måske i højere grad fordi den kan kalde sig nationalpark frem for et eller andet. Det har ligesom et "svung" over sig, at man kan kalde sig nationalpark, som så at sige har fået det blå stempel, som en af de fem i landet. Det kan få nogle fonde til måske at lette på låget, frem for hvis de ikke havde den titel. Projektet skal stadig være fornuftigt, men det kan lige give en ekstra placering på ranglisten.

Niels:

Jeg skulle lige til at spørge ind til fondsmidlerne, og hvor stor en rolle de spiller.

Jens Peter:

Ja, de spiller en meget stor rolle. Det er der, der virkelig kan genereres store penge til et konkret projekt.

Niels:

Hvor ligger nationalparkernes rolle så, når de økonomiske rammer gør at de er afhængige af eksterne midler. Hvor ligger berettigelsen, når man f.eks. taler om Danmarks Naturfond?

Jens Peter:

Den har et helt andet formål. Og det skal man bare gøre sig klart. Hvis ens fokus er på, i hvilket omfang nationalparker bidrager til at biodiversitetskrisen bliver vendt, så er det ikke det mest effektive virkemiddel, helt åbenbart. Men det er der heller ikke nogen, der nogensinde har sagt det skulle være i folketinget. Så har de til gengæld sagt at naturfonden var vigtig, for at gøre noget ved biodiversiteten, fordi den kan opkøbe arealer, og så kan den i øvrigt drive dem med henblik på biodiversitet. Og det er det, den er sat i verden for, og det gør den fint, og det har en effekt på biodiversiteten, fordi det er det eneste den skal. Og så kan der være andre virkemidler. Naturstyrelsen forvalter statens arealer med primært fokus på naturforvaltning, naturbeskyttelse og friluftsliv. Så det har også en effekt. Så kan man sige, at nu skal der være mere naturbeskyttelse, og nu skal skovene være urørte. Så vil det have en effekt. Men der er også

nogle der har sagt at nationalparken, de skal noget andet, og så kan man så igen sige, set ud fra et naturbeskyttelsessynspunkt, at det ikke er det mest effektive virkemiddel. Hvis det handler om at skabe interesse for natur og friluftsliv, så tror jeg faktisk, at det er et udmærket instrument, fordi det samtidig erklæret skal tage hånd om det lokale og opbakningen og samarbejdet.

Niels:

En del af de vi har undret os over, er at der er IUCN's klassificering af beskyttede arealer, hvor den danske nationalpark falder ind under en helt anden kategori end hvad de kalder en nationalpark. Altså hvor det nærmest er en af de mest beskyttede naturtyper. Det var det, der satte vores undren i gang. Og nu får vi de her naturnationalparker som skal leve op til den internationale anerkendte definition af national parks. Kunne vi snakke lidt om dem? Hvilken rolle ser du i forhold til jeres arbejde i naturstyrelsen? Og måske også forholdet mellem nationalparkerne og naturnationalparkerne?

Jens Peter:

Det er rigtigt, at man i folketinget har besluttet, at vi skal have op til 15 naturnationalparker, har man kaldt dem. Og der er i øvrigt nu lavet en særlig lov om dem, som så at sige fortæller, hvad sådan en er, på samme måde, som der er en nationalparklov. Og der er det helt primære formål at forbedre forholdene for naturen. Og så skal der samtidigt tages hensyn til naturen, fordi det også skal give bedre muligheder for friluftsoplevelser. Men det skal ikke noget som helst andet. Det skal ikke tage hensyn til lokalt erhvervsliv eller tjene penge på skovdriften. Der har man konkret taget stilling til det. Man har så besluttet i første omgang, at de skal ligge på statens arealer i modsætning til nationalparker. En del af udnævnelsen er, at man udsteder en bekendtgørelse, hvor grænserne bliver fastlagt. Der er det her på statens arealer. Og der sker en inddragende proces, men i sidste ende er det noget man beslutter, f.eks. er Bistrupskovene foreslået som potentielt naturnationalpark hos os i øjeblikket. Så det er det erklærede formål, og det ligger tættere på de der definitioner af IUCN. Der prøver man i hvert fald at skele mere til de definitioner end man gjorde med nationalparkerne. Men jeg sad faktisk og var med til at behandle lovforslaget i sin tid, og der var jo ikke nogen der vedtog den nationalparklov, som ikke kendte til den kritik af definitionerne og dens manglende overensstemmelse med IUCN's

definition af nationalparkerne. Det var fuldstændig åbent stillet som spørgsmål, og svaret var, at det ikke var det vi ville have. Det kan man jo godt kritisere, men man har altså med åbne øjne taget stilling til, at det ikke var det man ville. Og nu har man så for et par år siden taget stilling til, at der også er behov for naturnationalparker som har et væsentligt mere indsnævret formål end nationalparkerne har. Og der har man så i øvrigt vedtaget en lov, som muliggør det i forhold til hvor de skal ligge og hvilke regler der gælder, og hvilke regler der kan dispenseres fra og sådan nogle ting. Så skal vi så se, hvordan det kommer til at fungere, men det er selvfølgelig mere effektivt i forhold til natur, og det står sådan set også i formålsparagrafferne.

Niels:

Hvad er overhovedet muligt i et land som Danmark, som er så heftigt opdyrket? Fordi en kritik af naturnationalparkerne har så vidt jeg har forstået været, at de ikke kommer så meget op i størrelsen, som måske er det som naturen i Danmark har mest brug for.

Jens Peter:

Altså udfordringen for naturen er jo, at vi er et utroligt intensivt befolket og anvendt land. Nærmest hver kvadratcentimeter er jo brugt af mennesket på en eller anden måde. Noget af det henligger til natur i dag, fordi det har vi besluttet, at det kunne vi godt leve med, men meget af det bliver jo brugt til landbrugsdrift, skovbrugsdrift og i øvrigt veje og byer og så videre. Det er rigtig svært at etablere større sammenhængende arealer, hvor det er nemt at beslutte, at det kun er natur eller friluftsliv, der skal have lov til at råde. Vi har det jo helt inde på livet nede i Bistrupskovene, hvor der i princippet er 1000 hektar sammenhængende statsskov. Men man må bare sige, at der hvor man sagde, at dem har man tænkt sig at bruge på en bestemt måde, så er der rigtig mange interesser knyttet til dem også. Og det er jo fordi vi er så mange som vi er. Og derfor er det ikke særlig nemt.

Niels:

Er det brugerinteresser eller er det de andre interesseorganisationer, friluftsrådet for eksempel... hvad er det for nogle interesser, der er?

Jens Peter:

Jeg kan jo kun snakke ud fra Bistrup-casen, fordi den følger jeg jo til daglig. Og der er det en blanding. Der er selvfølgelig et friluftsråd, som er paraplyen for friluftsjnteresserne, men der har i høj grad været en folkelig mobilisering af den enkelte bruger, i forhold til at bringe sine interesser på banen, og at man kan tilgodese de interesser i en kommende naturnationalpark. Så det er både organisationer og individer der har meldt sig på banen. Og det er ovenikøbet de arealer, som er udlagt. Dem har vi ligesom taget ud af, ikke produktion, men man har taget stilling til, at det ikke skal være privat produktion i hvert fald. Deres formål skal ikke være økonomiske interesser. At vi så kan tjene penge på at sælge træ alligevel, det er en anden snak. Men hvis man tænker i den anden bane med at nationalparkerne skal ud og finde private arealer, som kan være med til at gøre det stort og sammenhængende, så bliver det situationen kun værre, fordi der skal du altså også tage hånd om nogen, der har nogle økonomiske interesser knyttet i arealer. Det har vi jo ikke på statens.

Niels:

Sætter det nogen begrænsninger for naturen, at man også skal tilgodese den her adgang? Der har været meget diskussion om de her græssere.

Jens Peter:

Ja, det gør det jo. I det omfang, at man vil tilgodese de bekymringer eller hensyn, som der er, så kan det jo godt gå ud over de naturmål, man kan forfølge. Det ville det kunne. Man kan måske også finde nogle kompromiser, hvor effekterne på natur måske ikke er så voldsomme, eller for den sags skyld på friluftslivet. Det er det der skal arbejdes med i de konkrete forslag.

Niels:

Men hvis vi fortsætter med Bistrupskovene, som det konkrete forslag, det er ikke noget der bekymrer dig meget i forhold til naturkvalitet?

Jens Peter:

Nej, altså jeg tror godt, vi kan finde nogle gode løsninger. Men det er klart, hvis det eneste saliggørende er 1000 hektar, hvor vi så at sige ikke kommer og tingene bare finder sted som de nu finder sted, det har jeg svært ved at se for mig bliver løsningen dernede. Men om det har nogen katastrofal følge for naturen, det er jeg nu ikke helt overbevist om. Det er det selvfølgelig, hvis det er 1000 hektar, no more no less, men det er jo også et lidt underligt synspunkt, fordi hvorfor er det så ikke 2000? Hvorfor er det 1000? Ja, det er fordi vi har 1000. Men det er jo en tilfældighed. I øvrigt foreslår vi kun 640, fordi vi har taget højde for, at det nok ikke går, at man tager det hele. Eller modsat, hvis 1000 er godt, hvordan ved vi så at 500 er dårligt? Det er der vel ikke nogen der ved. Men det er klart, at det nok er dårligere end 1000. Men det er vel bedre end 5. Det er sådan lidt arbitrært.

Niels:

Hvordan oplever du dynamikken i nationalparkbestyrelsen i forhold til de forskellige interesser, der måske trækker lidt i hver sin retning?

Jens Peter:

Der er jo lavet en nationalparkplan, hvor man har skitseret hvilke områder man vil arbejde med de seks år. Både lidt visionsagtigt, men også nogle meget konkrete forslag, som ligger i planen. Og der har været nogle af de her diskussioner, der har nu ikke været store slagsmål, men da den var vedtaget, så har der også været et arbejdsprogram til forvaltning eller til administrationen, at nu var det bare at gå ud og realisere den. Og så har der været meget få diskussioner om det indholdsmæssige. Så har det handlet lidt om “var det en god idé at følge det her projekt, hvor der lå en mulighed for at få en fondsfinansiering” eller lå det i periferien at... Altså der har ikke været interessekonflikter i bestyrelsesarbejdet.

Niels:

Så et godt samarbejde?

Jens Peter:

Ja det synes jeg, at man må sige.

Niels:

Når man kigger på oprettelsen, og er det Gefion den lodsejergruppe hedder, som nærmest endte med ikke at anbefale oprettelsen af nationalparken? Og var det Kongernes Nordsjælland, hvor der også har været noget konflikt? Så virker det til, at det er gået relativt fredeligt?

Jens Peter:

Konflikten var der i det år, hvor man arbejdede på, at finde ud af om man overhovedet skulle søge om at blive en nationalpark. Der havde vi mange, mange drøftelser. Og der lavede man forståelsespapirer, hvor man meget eksplicit har givet udtryk for, at man selvfølgelig skal have det frivilligt og at lodsejerne skal inddrages. På det tidspunkt, hvor man rent faktisk søgte om at blive det, så var konflikterne sådan set taget af bordet. Og så blev det i øvrigt en lodsejer, der blev formand. De hårde kampe, blev taget inden. Og derefter har det sådan set fungeret fint, synes jeg. Det gjorde det jo også i diskussionen. Det var jo vigtigt at få den diskussion. Det var jo det forløb, at man rent faktisk havde fået opbakning langt hen ad vejen. Og så lige pludselig blev der mobiliseret en lodsejermotstand i Skjoldungelandet, som man ikke havde set komme på det tidspunkt. Bagefter var det et meget fint forløb.

Niels:

Og det var det her med frivillighed, der satte ro på tingene?

Jens Peter:

Ja, og at man troede på det. Fordi langt hen ad vejen var det sådan “at det kan godt være at I siger det, men når det kommer til stykket, holder det jo ikke. Lige så snart vi siger ja til det, så kan I rejse en fredningssag, eller så kan I finde på at sige nej til udvidelse af en landbrugsproduktion, fordi nu er det blevet nationalpark”. Og det måtte vi bare sige “nej det kan vi ikke. Det står i loven. Eller det står ikke i loven at man kan”. Og der har man ligesom talt sig ind på hinanden. I princippet kan DN jo rejse en fredningssag i morgen i Skjoldungernes Land. Og sige, at de gør det fordi det er en nationalpark, men der ville blive løftet øjenbryn, hvis kommunen støttede dem. Så der har man snakket med hinanden, og opnået den tillid, som gør at lodsejerne godt tør at være med. Og omvendt er der ingen tvivl om, at når vi gør det, så er der også grænser for, hvor meget tvang vi kan lægge navn til.

Niels:

Tror du at nationalparkens arbejde kommer til at ændre sig? Altså nu har det været det her øgede fokus på biodiversitet de sidste par år, i hvert fald som man oplever i medierne og måske også politisk. Tror du det kommer til at påvirke nationalparkens arbejde fremover?

Jens Peter:

Nej, det tror jeg sådan set ikke. Jeg tror, man vil fastholde at formålet med nationalparker er bredere end natur og biodiversitet. Så de har sådan set den lovgivningsmæssige ramme, de har behov for. Så har man så erkendt, at der ikke er nok til biodiversitet, fordi der har vi et særligt problem. Og det forsøger man så at løse på anden vis. Om nationalparkerne så derigennem bliver tilskyndet til lægge endnu mere vægt på det, det ved jeg ikke, det kan jeg ikke lige svare på. Vi har i hvert fald valgt at prioritere natur højt i vores og det synes jeg ikke, der er udsigt til, at vi vil ændre på. Så kan man stille spørgsmålet, hvad med sådan noget som klima, som jo også er dukket op. Det kunne jo også blive et parameter, som nationalparkerne vil kaste sig over på et tidspunkt. Det kunne jeg godt se for mig, at man ville. Men det har ikke været aktuelt i vores bestyrelse på nuværende tidspunkt.

Niels:

Med udtagelser af lavbundslande, hvis der forsvinder noget af det her økonomiske incitament til at bevare dem i drift, om det ville gøre det mere attraktivt at indgå i de her frivillige aftaler. Det er meget spekulativt...

Jens Peter:

Det er jo rigtigt nok, at i takt med at både klima og for den skyld biodiversitetsdagsordenen fylder, så kan det da godt være at samfundsudviklingen ændrer sig, så den private lodsejer i virkeligheden kan et andet formål med sine arealer, end han har haft hidtil, og derfor ser nationalparken som en oplagt samarbejdspartner. Det kan man sagtens se for sig. At det i virkeligheden bliver en alternativ økonomi for en ejendom. At gamle tiders hardcore landbrugsejendom, den har måske fremtiden bag sig, så hvor finder vi en fremtidig og også økonomisk bæredygtig drift. Jamen det er måske at tage noget af det ud, og bruge til klima eller biodiversitet. Og hvor finder vi så en samarbejdspartner til det, hvis ikke vi selv kan? Det kunne være nationalparken. Det kunne man sagtens se for sig.

Niels:

Det er ikke nogen strømninger I ser nu?

Jens Peter:

Jeg sidder jo ikke i den daglige forvaltning eller ved hvilke henvendelser de får, det må I spørge sekretariatet om. Jeg tror ikke nationalparken er dem, der kommer til at skulle lave det, fordi det er jo kommunerne og Naturstyrelsen, som skal ud at lave de der projekter hos de private lodsejere. Men man kunne godt se for sig, at den enkelte ville have en interesse i at samarbejde med nationalparken om, hvordan man udnytter de jorde i den sammenhæng.

Andreas:

så vidt vi har forstået, er det meget af jeres områder som naturnationalparkerne skal oprettes på,

men vil I gøre en aktiv indsats for at opkøbe noget af jorden rundt om, og ser du en konflikt i forhold til at naturnationalparken skal ligge inden for nationalparkens grænser, hvor du sidder i bestyrelsen?

Jens Peter:

Til dit første spørgsmål: det ligger på vores arealer, fordi det har man defineret, at det må det kun. Eller statens arealer. Men det kan kun ligge på statens arealer. Der tror jeg så til gengæld, at det ikke varer ret længe før der kommer en lovmæssig udvidelse, så det også bliver muligt på privatejede arealer. Det er kun et spørgsmål om tid. Det ligger ikke i kortene, at vi skal gå ud og købe arealer på den måde, der ligger rundt om, for at gøre det større. Det kunne man beslutte, men der er ikke sat penge af til, at vi kan det. Navnet synes jeg er et problem.

Andreas:

Vil du sige lidt om det? Fordi det har vi også haft en tidligere respondent, der snakkede om.

Jens Peter:

Det er lidt svært for almindelige mennesker, der ikke har sat sig så meget ind i det, at der både er noget der hedder nationalparker og naturnationalparker. Det er lidt svært formidlingsmæssigt. Men det, at vi har besluttet at en del af det statslige areal inde i nationalparken, gælder der nogle særlige rammer eller regler for, det er ikke noget problem i forhold til nationalparken. Det er ikke værre, end vi kunne have sagt, at i den her del af skoven, vil vi have juletræer, og så måtte nationalparken finde sig i det. Nu har vi så besluttet, at der skal være natur, og det skal foregå ved at vi hegner og vi sætter dyr ud. Det er i sig selv ikke noget problem. Men jeg synes at navnene gør det formidlingsmæssigt udfordrende. [...]. Men jeg går ud fra at grunden til man har gjort det, er på grund af IUCN-kategorierne. Jeg synes ikke indholdsmæssigt er et problem, men der kan være et formidlingsmæssigt problem.